

الهدى

مسرح () ٣٣٠ ١٣٣

اتبعون اهدكم سبيل الرشاد

ديني ، علمي ، ادبي ، سياسي هفتة لى مجموعة اسلاميه در

والله يهدى من يشاء الى صراط مستقيم

صاحب ومدير مسئول : ع . اشرف اريب

تاریخ

بر عبرت مهیبه

۲

— علمای محترمه اسلامه —

برنجی مقاله ده پروتستان میسیونر جمعیتلرینک مقدمه اجرا آتیک جزیره العربیه ایلك تظاهراته عائد بر قاج سوز سویله نلشدی . ومعلوم ولدینی اوزره بوتظاهرات باشلیجه سواحل شرقیهده واقع اولمشدی . غربی عربستانده ایشه باشلانماسی ازومنی وبوراده برچوق موفقیتلر مأمول بولندینی خصوصنی ایسه ۱۸۸۶ سنه منده « انجیل جمعیتی » نك سنوی راپورنده مشاهده ایدیورز . بوراپورده عدن شهرنده بر میسیونرلك مرکزی تأسیس وبرانجیل دبوسی کشاد اولندینی وبوندن باشلیجه مقصد « کتاب مقدسک دها واسع مقیاسده ودها مختلف لهجه لرده توزیمی » اولدیغنی ده اوقویورز . بودونك مدیری ابراهیم عبدالمسیح اسمنده برذات ایدی . كرك مصردن ، كرك عدنندن حرکت ایدن برطاقم انكلیز وممل سائر میسیونرلری بوتون بحر احمر لیمانلری کز مشلر ، حتی یمن قطعه سنك مرکزی اولان صنعایه قدر حلول ایتلردی .

۱۸۸۰ و ۱۸۹۰ تاریخلری آره سنده عربستان قطعه سی ایچین مکرر انشبات مهمه ده بولنلمشدر . امریقالی اختیار دو قوتور (لانسینگ) که مصرده اوتوز سنه مهادیا . خرسیتیانلق اوغرنده چالشمشدی - دها مساعد کونلرک حلولنی بکله مکده ایکن عربستانک احتیاج ارشادی حقننده دویدینی شیلردن غلیانه کله رك یمنه حرکت ایتشدر . ینه بر امریقالی راهب بوتاریخلر ایچین دیورکه : « جوق سنهلردر كرك بن وكرک رفیقلم عربستانک ظلمت کفردن (!) تخلیصی ایچین دنا ایتکده ایدک .

وهابی مذهبنک ظهوری اواننده افق سیاسی بی تدقیق ورسدله مشغول اولان بر چوقلرینک نظر اهمیتنی جلب ایتدی . ۱۸۵۸ ده جدنه نك طوبه طوتولماسی اوزرینه هر کسک کوزی مکة مکره به وحیح خصوصنه چورلمش ، وعدن شهرینک انكلتره انا - کچدیکی ۱۸۳۸ تاریخندن ۱۸۸۰ تاریخنه قدر بوتون عربستان ساحلنده کشفیات وتدقیقات بویوک بر فعالیتله دوام ایتش ایدی . ایشه بوآرهلر انكلتره نك وهندستان فیلوسنه منسوب اوج درت مقتدر بحریه ضابطی کشفیات فیه ایله اشتغال ایدرکن جنرال (هه یغ) نام ضابطده « عربستانده » میسیونرلك « ایشلریله اوغراشمقده ایدی . بوتون عربستان سواحلی دأراً مدار دولاشان و یمن قطعه سنه کیره رك تبعاتده بولنان ایلك سیاح بودر . عربستانک بر میسیونرلك شبکه سیله اشغالی امرنده مومی الیهک وقوع بولان نشریاتی ، مراجعتلری نهایت (کیت - فولفونر) اسمنده کی

بزدن باج ابستر . بناء علیه بونی ویرمه نك احتمالی یوقدر . دیهرک مصادمه یه حاضر لاندق . بزم استحضار منزی کورونجه :

— جانم لطیفه ایتدک ! دییه یولزدن چکیلدیلر . یورودک . دها منزله وارمادن اول اختیار بر حریف قارشیمزه چیقدی . ناشنه بیاض صاریق صارمش ، اورولو صاچلرینی اوموزلرینه طوغرو صالیویورمش ، النده برچوماق اولدیغنی ، یاننده اون داننده رفیقی بولوندیغنی حالده طورویوردی . رفقاسندن ایکسی عمجه مه تقریبه :

— بز ، بوولایتک رئیس بز . شو سید مقدس ده مرشد مزدر . دیدیلر عمجه م قاقوب او ، سید مقدسک النی اویدی ویا باشنه او طوریدی . بنسه برچوق مزور شخصلر کورمش اولایغ ایچین حریفک هیکل عجبندن شهیه دوشدم . قانقدم چارشیه چیقدم . ذاتاً ایلك دفعه کیردیکم برقلعه ده اهالی ایله اختلاط ایدرک احوال محلیه بی ممکن مرتبه آ کلامق متادمدی . بودفعه بر قاج روبیه مقابلنده بزم سید مقدسک یوز حیدوددن مرکب برچته سرکرده سی اولدیغنی وقرق نفر مریدله ! بزى صویق ایچین قافله مزه صوقولدیغنی اوکرندم . عودتمده مسألہ بی عمجه مه آ کلامق اینانمادی محمد سرور خانه :

— شوذات شریف ، بوکیجه مسافر مز اولسون دیدی . غروب شمسه یاقین دولاشیرکن مرشد مقدسک آدملرندن بر قاج دانه سنك - بز میکیرک آت صولایاچقلمی - قویو باشنی طوندقلمی کوردم . همان ، آتلمی بر قاج دسته به آیروب بهری فضاه فضاه محافظلر ایله قلعه نك نقاط مختلفه سینده کی چشمه لره کونده ردم . شو صورتله اوچوز آت ، تماماً کیدوب کلدی . عمجه مه مخدومنک تقریباً اللی آتی واردی . بونلره باقانلر ، عمجه مه :

— شیخ افندیکنک آدملمی ، قویو باشنده او طور مشلر ، آتلمی صولامایه بر اقبورلر . دیدیلر . مرشد مقدس ، بوزولدی . — بن آتلمه برابر کیده ییمده اونلرک مانعته مانع اولایم . دیهرک قانقدی . راز اچیلنجه آت اوشاقلمی صوچکمک ایچین ایلری بوللادی . بونلر ، قویو باشنده اوغراشیرکن مرشد مقدس ، مرده سیله اوتوز رأس حیوانی یا قالادیغنی کی قاجدی یکرمی رأس استرداد ایدیلرکله برابر سواریلر مزدن بش مجروح اولدی . وقعه ، عمجه مه خبر ویریلدیکی صیراده بنده یاننده ایدم . قهقهه ایله کوله رك :

— اوکله دن اول سزه بونی اکلتمشدم . سوزیمه اینانمادیکنر ، غالباً : چون بی ایلیس آدم روی هست بس بهر دستى نشاید دل دوست بیت مثنویسنی خاطر لامادیکنر . دیدم . عمجه مک اوغلی محمد سرور خان صباحه قدر چالنان آتلمه تأسف ایتکله برابر مجروحلرک تداویسیله مشغول اولدیلر . آرقه داشلری ده ایرته سی کونی ایکی کیشی بر آتہ یمنک صورتیه یوله چیقدیلر .

مترجمی

طاهر المولوی

ایسه محاورات و مناسباتد بولنیله بیلیر . قصبه و قریه لرده یوزلرینه نقاب قومازلر و خان و سوقاقلرده تصادف ایتدیکنز قادینلر سزکله قنوشور . سیاحتیز ائناسنده کوردیکمز کوچوک قیز چوجقلمی بیله قوشه رق اوپه مزه کلیر و یاغمز اوپوروب سوزلمزی دیکلر ایدی . یمن اهاالینک صفات میزه سندن باشلیجه سی درین بر جهالتدر . کرک کندی دینلرینه ، کرک اک بسیط حقایقه قارشلی بیله تمامیله غافل و جاهلدرلر . قطعاً امینم که : عربجهنی انی بیلن بر خرستیان میسیونری هیچ بر مانعه تصادف ایتکسزین ، بالعکس پک پارلاق نتیجه لر الله ایتک شرطیله بوتون داخلی یمنده قریه قریه ، قبیله قبیله دولاشوب اجرای وعظ و نشر دین ایله اشتغال ایده بیلیر !

شویوقاریکی سطرلری اوقویان اخوان دینمک بز آنلری یازارکن نصل متأثر اولدیغمزی کندی وجدانلرنده تحصیل ایله یه جک اضطراباتدن قیاساً تعین و تقدیر ایده جکلرینه امینز . برچوق سنه لر اول سویله نیلن اوپوقاریکی سوزلرک بوکون اوکیسه سیز ، نورسز ، هدایتسز داغلرده نصل تشبثات جدیدیه منقلب اولدیغنه دائر معلوماًمز وارمیدر ؟

یه بوراده ده بر مسئلهنی تکرار ایتکدن واز کچه میه جکز : ایکی سنه مقدم بصریه ایکی حرب سفینه مزی کوتورمکه مأمور اولان بویوک برادرم ، بدبخت عربسنانک احتیاجاتنه واقف اولدینی جهتله بورادن کیدر ایکن بش آلتی یوز اجزاء شریفه قرآنیه و بر ایکی یوز نسخه ده قرآن کریم کوتورمشدی . ده یمن حوالیسنده بر قاج اسکله یه اوغرار اوغراماز اولاد عربک تهالکی نتیجه سنده کرک اجزاء شریفه کرک قرآن کریم نسخه لری بیٹیورمش . زواللی عرب بویله بر هدیه قیمتداره مظهر اوله بیلیمک ایچین کوچوک چوجغنک قولندن طوتوب برادریک حضورینه کتیرور و :

— افندیئا ، باقکمز ، چوجق کتاب اللهی اوقومغه مقتدردر ، بناء علیه هدیه کزه کسب استحقاق ایله مشدر ، .. دیه یالوار یورمش !

شوراسی ده نظر اعتنایه آلمالیدر ، که : قرآن کریم او معجزات فصاحت و بلاغتیله ذاتاً لسان عرب اوزره تحریر ایدلمش اولدیغسندن کتاب اللهک اقوام عربیه اوزنده کی تأثیرات صلاحبخشاسی دوغروندن دوغروییه وجود بوله جقدر . اوچ بش متعصب خرستیانک غیرت و ثروتلریله بوکون بزجه حتی اسملری مجهول اقوام وحشیه لسانلری ده داخل اولمق اوزره اللی التمش لسانه ترجمه ایدیلن انجیللر و متعدد کتب دینییه خرستیانییه شو جهان وسیعک هر نقطه سنده باد هوا توزیع اولنور ، هرکس عادتاً قبولندن استغنا کوستریر و اولر بونلرله دولوب طاشار ایکن مملکت مزده کی اخوان دینمک کلام الهیدن محرومیتلری عیجا ملت و حکومت اسلامیه یه اک بویوک ذلت دکلیدر ؟

دائرة عأده سی حج موسمنده وسار و قتلرده عربستانده بش آلتی یوز بیک کلام قدیم خلافت اسلامیه نام جلیله داغیتمق ایچین عیجا بش آلتی بیک لیرا صرف ایده مزمی ؟

مادام که : شمند و فرلرک یا پالماسی ، یوللرک آچیلماسی ، قانالرک میدانه

راهی بوتون صحنه وسیعیه اسلامیت ایچنده معین بر ساحة مساعی انتخابه سوق ایله دی .

(زه ویمیر) دیورکه :

« جنرال (هه یغ) ک راپورلری بوکون بیله قیمتجه غیر مبتدل قلمش ، واکر کوستردیکی اصول مساعی قابلتلی ، فداکار آدملر طرفندن تطبیق اولنورسه البت بر کون عربستان قطعه سنک خرستیانیتی قبول ایده جکی آشکار بولمشدر ! »

۱۸۸۶ سنه سنده واقع اولان بر تکلیفه بناء جنرال (هه یغ) عربستانک بحر احمر سواحلی ایله افریقاده (سومالی) خطه سنک میسیونرلک اماننه نه درجه کشاده اولدیغنی آ کلامق اوزره بر سفینه ایله طور سینایه ، ینبوع ، جده ، سواکن ، مصوع و حدیده یه اوغرایه رق عدنه کیتمشدر ؛ بو اتاده عدن ده دخی مقتدر و مشهور میسیونرلردن ایکی کیشی بولنیور ، اورادن ایچریلره نفوذ ایچین بر قاپی آرایورلردی . بونلردن بری عدندن جنرال (هه یغ) ایله حدیده یه عودت ایدوب اوراده بر مدت هم مجاناً دو قنورلق ، هم میسیونرلک ایتمشدر . جنرال (هه یغ) ک بوسیاحتی حدیده دن قره یولیه صنعایه و یعنی آقربلا یوب عدن . بعده بوتون سواحله اوغرامق شرطیله مسقط و بصره و بغداده امتداد ایدوب بورادن دخی شامیه چولنی کچهرک شامه کلشدر . جنرال (هه یغ) بو مدید و مشکل سیاحتک نتیجه سی اوله رق « بحر احمرک ایکی ساحلنده » و « میسیونرلک نقطه نظرندن عربستان » عنوانلی ایکی اثر یازمش ایدی .

بونلرک ایکنجیسندن قارئرمز ایچین نظر دقتی جالب اولمق لازم کلن بعض سطرلری ترجمه ایدلم :

« عربستانک بو قسم جنوبیسی معتدل اقلیملی ، داغلق بر خطه ایله اشغال ایدلمش اولوب سکنه ده جسور و چالیشقان انسانلردر . بو خطه جبلیه ایله سکنه سی شمالا عسیره ، شرقاً حضر موت اراضیسنه دوغرو غیر محدود صورتده متوسع و منتشر اولوب شمال شرقی جهتی ایسه صحاری و اسعه یه منتهی اولور . یمن اهاالینک اک یاقیشیتلی واک محارب قبائل صنعانک شمال و شمال شرقیسنده متوطندرلرکه : بونلردن قسم اعظمی تورکلرک بویوندریغنه باش ا کمه مشلردر ، دیه بیلیرز . بوحالده حوالی جنوبیه غربیه ده اولدینی کی انجیلک بوجسور ، لکن جاهل داغلیلر آراسنده ده نشر و توزیعی ، معانی خرستیانییه نک ، کلام الهینک تبلیغی صوک درجه مهم دکلیدر ؟ بوقبائل همان اکثریتله مذهب شیعی یه یقین اولان زیدی مذهبنه سالک ایسه لرده آرله رنده بولندیغ مدتجه کندیلرنده اثر تعصب مشاهده ایتمه دیکم کی ، بالعکس حقیقتی قبول و اجتماع ایچین هوس بیله حس ایله دم ؛ بوندن باشقه بوقبائلک قواعد اسلامیه یه هیچ ده رعایت ایتمه مکده اولدقلمی ایچین خرستیان ایدیله . بیله جکلرینه امنیت اولنه بیلور . یمنکی بوتون سیاحتلرم ائناسنده بونلردن همان هیچ بری نماز قیلارکن کورمه دیکم کی اولدقجه جمیم قریه لر مستثنا اولمق اوزره دیکر کویلرده جامع بیله یوقدر . قادینلرله

کلی بویوک سرمایه لرده ، اوزون وقتله محتاج اولدیغندن بزه و دیعه الله اولان اهلینک ترفیه احوالنه ایستدیکمز سرعتله چالیشه مایوروز ، غذای مادیلرینی تأمین ایده مایوروز . هیج اولمازسه بش الی بیک لیرا مصارفه غذای معنویلرینی تأمین ایده لم !

بش اون سنه اول ، عربستانده خرسیتیانلک نشر و احیاسی ایچین بویوک بر کتاب یازمش اولان (زه ویمیر) بمن ساحه سنده آلآن وظیفه نك ایجاب ایتدیکی مهارت و غیرتله نشر دینه چالیشمادیغندن شکایت ایدیوردی . آچی آچی عبرت آله لم .

صنعا حقنده جنرال (هه یغ) دیور که :

« صنعا بزم ایچین اُک مهم بر نقطه در ؛ بو موقعک خرسیتیانیتک امیدلری ، وظیفه لری ، تعالیسی نقطه نظرندن حد ذاتنده حاز اولدیغی اهمیت عظیمه جه نه قدر مبالغه کارانه بیان افکار ایله سهم ینه آز سویله مش عد اولنورم . صنعا جنوبی عربستانک اک جسور و کوزل قباثلنک مرکزیدر ، و بوراده صورت لازمه ده چالیشه جق بر میسیور هیئی نفوذ هدایتکاری بوتون محیطات بعیده سنه بک پارلاق صورتده نشر و تبلیغ ایده جکدر . . . »

(هه یغ) عربستان قطعه سنک حال جهالته ، مسامحه و عطااته نصل ترک ایدلدیکی یازدقدن و بوراده تنور اذهان ایچین خرسیتیانلره آچیق قایلیری و ملحوظ موافقی برر برر تدقیق و محاکمه ایتدکن صوکره علاوه ایدیور :

« عربستان دیوب قور قایه لم ؛ بو کندی قدرینه ترک ایدلش اولان عربک وطنی باشدن باشه ارشادات انجیلیه به آچیق و مساعددر . مع مافیه مشکلات یوق دکدر ؛ بعض یرلرده خرسیتیانیت هدایتکارلری کندیلرینی دیکله به جک و منجی روحانیلری عسده ایده جک ارککدر ، قادیلر ، برشی بیلمه ین قبیله لر بوله جقلری حالده بعض یرلرده بالخاصه تورکیا اداره سنده کی جزیره العرب خطه لرنده توقیف ایدلک ، حدوددن خارجه طرد اولمق مشکلاتی موجوددر . لکن بز بوندن پروا ایدرمی یز ؛ حواریونک نشر خرسیتیانیت ایچین چکدکاری عذابلر دوچار اولدقلری قانلی اولوملر ، کوسرتدکاری الهی متانتلر بزه بر مثال غیرت و فداکاری تشکیل ایتمه یورمی ؟ . . . »

« مشکلات عظیمه حقیقه دین خرسیتیانیتی قبول ایدنلرک اسلاملرک تعصب و غدرندن محافظه سیدر ، احتمال بویله جه ترک دین ایدنلر مظالمه ، افریقاده (اوغاندا) نواچیسنده اولدیغی کبی حتی اولومه محکوم اوله جقلر . لکن ظن ایدرمیسکز که غدر و ظلم نهایت حقک ، حقیقت بارزه دینه نك تظاهر و تعالی ایتمه سنه مانع اوله بیلسین ! .

جنرال (هه یغ) ک بو بیاناتی عالم خرسیتیانیت اوکنده کوریلنجه هان عدن ایله « شیخ عثمان » نواچیسنده کی میسیور مرکزلری (کیت فالقوز) اسمنده کی راهبه ترک ایدلش و دوقتور (هرپار) ایله زوجه سی ده حدیده به کوندلش ایدی . حدیده ده محضا جلب قلوب ایچین بوتون منفع شخصی و نقدیه دن آزاده صورتده محتاجین اهالی به . جهلای

عربانه مداوات طیبه ده بولمق خصوصنک عدنده ، انکلتره حکومتی نظارتی تحتنده بولنان ایکی مجانی خسته خانه نك عربلر اوزرنده اجرا ایتدیکی تأثیره معادل بر تأثیر یاباجنی حساب اولمقده ایدی . دوقتور (هرپار) انکلتره به حدیده دن شویله یازیوردی :

« میسیونرلک وظیفه سنه کمال غیرتله دوام ایدیور ؛ واصل مقصد دوقتورلق اوله رق کوسرتیلور ، لکن تشبثات واقعه نك تورکیا حکومتی محلیه سنک نظر دقتی جلب ایتدیکی ظن اولنور ؛ چونکه حدیده حکومتی بکا دوقتورلق ایده بیلیمک ایچین بر دیپلوما ابراز ایتمه می ، خصوصیه استانبولجه دیپلوماتک مصدق بولماسی لازم کلدیکی تبلیغ ایتدی . مناسبت پیدا ایتدیکم بر قاچ عرب کندی لسانلرنده یازیلش کتاب مقدسی بک بویوک بر مراق و خواهشله تعقیب ایله یورلر . . . »

حدیده میسیونرلکی سر گذشتنی تعقیب ایدرسه ک نهایت دوقتور (هرپارک) بو دیپلوما مانعه سی سبی ایله ۱۸۸۷ سنه سی نیساننده انکلتره به عودته مجبور اولدیغنی کوریرز ؛ لکن بوتون معاملات نظامیه سی بایلمش اوراق و هویت ایله ایچمزه صوقیلان بو دینی پروپاگاندا نك مضراتی عقیم براقه بیلیمک ایچین عیبا او دورده حدیده حکومتک نصلسه مشمر اولان بر اصراری کافیمیدر . کافی اوله بیلدیمی و اوله بیله جکمی ؟

نصل که : حدیده ده میسیونرلک اجرا آتی بو مانعه ایله خللدار اولدیغی ائنده عربستانک بوتون شرق شالیسی (چارچ میسیونری سوسایتی) میسیونر جمعیتی طرفندن کمال موفقیتله تشکیلات تحتنه آلمش ، خصوصیه بغدادده ایشه باشلامش ایدی . میسیونر جمعیتلری بغداد شهرینه ایران اقلیمنه توسیع ایدیلان میسیونر تشکیلاتنک دخی ایلری قره قولی اولمق اوزره مستثنا بر اهمیت ویرمکه ایدیلر . انجق بونلرک راپورلرنده حکومت محلیه ایله شدتلی اختلافاته ، مجادلاته کیریشمکه مجبور اولدقلرینی و خرسیتیانلنی قبول ایدن عرب و عجملرک انتقام و شدتدن قورتلقی اوزره ترک وطن ایتدکلرینی او قویوروز . مع مافیه بو کون میسیونرلر بوراده کمال استراحتله چالیشیور و آچدقلری مکتبدن استفاده ایدیورلر .

میسیونرلرک حکومت محلیه دن ایتدکلری شکایتلرک نه درجه حقلی اولدیغنی بیله مز ایسه ک ده ذاتاً اسلامیتک بو مهاجمات معنویه و مادیه صلیبه قارشنی اسباب مدافعه سنک هر حالده جبر و شدت اوله مایه جنی بونلره انجق معارف دینه مزنی ایلرلتمک و اجتماعی سویه مزنی بوکسنتمک ، حکمت اسلامیه نك روحنی افکار عمومیه به القا ایتدکن بشقه مشروع و معقول چاره تحفظ و غلبه بولنه مایه جنی فکرنده یز !

بش آلتی سنه اول موصله کی میسیونرلک مرکزی ده تقویه و اصلاح ایدلش ، حتی بو مرکززه منسوب میسیونرلردن بری بویوک بر اعتماد نفسله دیمش ایدی که :

— آرتق بوتون خواهشمز ، غیرتمز ایله انجیبی جزیره العربک تا قلبکاهنه ، داخلندن مکة (مکرمه) به ، حج طریق بریسنک کچدیکی

ممالک داخلیه صاحب مستقل نجد حکمداری ممالکنه نشر و تعمیم ایتک فرصتی بکله یورز .

حکمت اسلامیه سی ، امر دینیسی ، بوخارجی امیدلر ، سعیلر قارشیسنده حالامی منسی فاله جق ؟

عربستان قطعه سنده چالیشان میسیونرلر ایچنده شو اسملر حازر اهمیتدر :

(وان ناسل) ک بیانانه نظراً : مومی الیه بدویری پک مسافر پرور و ملتفت ، عربجه انجیلی ، خصوصیه « عهد عتیق » دینیلن زبور و توراتی استماعه پک خواهشکنز بولمشدر ؛ دیورکه : « شهرلرده تصادف ایدیلن آثار تعصبک بو بدویلر ایچنده ذرمنسی یوقدر ، حتی شیخلری ارشادات مناسبه ایله بازار کونلری کاربانلرک حرکت ایتمه یوب استراحت ایله مهسنه بیله اقناع ایده بیلدم .. »

Stern (سترن) که : تاییک سکر یوز اللی تاریخنده صنعا ، بغدادده سیاحتلر ایتمش عرب موسولبری ایچنده خرسیتانییتی نشر و تعمیمه چالیشمشدر .

بویسانانک نه درجه یه قدر دوغرو اولدیغنی تعین و تحدید ایده بیلیمک ممکن دکلدرد ؛ معنایه : اولاد نجیبه عربک بادیده اولسون ، معموره ده اولسون مسافر پرور لکلری ؛ افکار حریت پرورانلری عادتاً ضرب مثلدر . بوکا علاوه ایدلم : ذاتاً دین اسلامک احکام علویه سی ، فرقان مینک ارشادات حکمییه سی زبور و توراتی کندی لسانلرنده آنلره اوقویان بر مسافر حقنده صاحب ایچین برحق غدروظلم بخش ایتز . ینه بوجهلدن اوله رق اقوام سامیه نک مفاخر علمییه ، فداکاری متقیانه وشوکت ماضیه سی ایله مشبوع و بوتون اقوام جهانجه مطاع و مقبول طوتیلان قصص انبیا اولاد اسماعیل اوزرنده حدود طبیعییه و حقیقیه سی کچمده کجه بالطبع سؤ تأثیر دکل ؛ حسن تأثیر حاصل ایدر . قرآن عظیم الشان دخی کتب مقدسه نک ظن و تحریف ایله شائبه دار اولمامش اقسامنی مندرجات علویه سی میاننه قویماشمیدر ؛ بوتون بوسویله دیکمز شیلر میسیونرلرک عربلرک نزدنده ترک دین توصیه سنک ظن ایتدکلری و بعضیلرینک ده اعتراف ایتدکلری وجهله اوقدر قولایجه وجوده کله مه یه جکنی اعلام و اثبات ایدرسده ، بوملاحظات دخی اخوان دینمزی ظلمت و اغفاله ترک ایتکلر ایچین برسبب ، بر معذرت - هیچ و هیچ بر زمان بر مشکلات اوکنده - تشکیل ایده مز .

(باویرا) لی بر موسوی اولان (ژوزف - وولف) ، که خرسیتانییتی قبول و (بنه دیقین) راهبری سلکنه دخول ایله ۱۸۱۲ ده کذلک ین و بغداد قطعه لرنده چالیشمشدر .

میستر (ویلیهم - لته نی) که : زوجه سیله برلکنده (موآب) جبال منیه سنده کی (کراک) موقعی عربان وحشیه سنه و عظواتلین دین ایچین ۱۸۸۴ سنه سنده پک چوق فدا کارلقلر ایتشلردر . (کراک) موقع جیلدسنک پک غلبه لک و مهم اولدیغنی بیسان ایدیلرک بورایه عربلرجه (اندنیه) ، شهری دنیلمه سی ده دلیل کوسترلکنده در . بو (ویلیهم - لته نی) فلسطین میسیونر جمعیتی ایله تشریک مساعی ایتدکلن و (۱۸۹۲) ده (بحرین) جزائرندن حرکتله جزیره العربی غریبه دوغرو آقیرلایوب کچمکه نافه یره اوغراشدقن صوکره (عدن) . عودت ایتمش ، ایوم اوراده کی انجیل دیوسی مدیریتنده بولمشدر .

بونی اثباته حاجت یوقسه ده یورکزه دردا اولان بروئقیه بی شورایه یازمقدن واز کچه مدک : افریقای شمالی میسیونر قومیت سنک بیلدیکمز نظراً ، اون سنه یه قدر عربستان شمالی بدویلری آره سنده منظم برتشکیلانلری وجود بوله مامش ایدی ؛ لکن بوتون جمعیت مراکزنده ، مواضع عبادتنده ، هر رسم دینی اجرا اولنورکن خرسیتانیته تعالی مستقبلی استرحامانه عیناً ترجمه ایتدیکمز شوسطرلر علاوه ایدیلر : [۱]

۱۸۸۶ سنه سنده (افریقای شمالی نشر دین خرسیتانییت قومیتیه سی) عربستان شمالیده و (خصص) جوارنده کی قبائل بدویه ایچنده چالیشمغه تشبث ایتمش ایدی . ایشته بوتشبت نتیجه سی ایدی که : میستر (ساموئل - وان ناسل) اسمنده بر فلمنکلکی ۱۸۹۰ سنه سنده تعلیمات مخصوصه ایله بوحوالییه کلش ، بدوی قبائلی رؤساسندن بری رفاقتنده و قبیله موسم مخصوصنده صحرایه کیدرکن ، آنلرله برابر حرکت ایتمش ایدی . میسیونر جمعیتک رسمی راپورلرینه نظراً مومی الیه بوبادیه بیما اخوان دینمز ایچنده « باب ارشادی آرقه سنه قدر آجیق » بولمش ؛ آنجق تورکیا مأمورینک قبائلک اشخاص اجنبیه ایله مناسبه باندنه بولنه مامسی حقنده متخذ اولان معاملات شدتکارانه لری نتیجه سنده پارلاق ظاهره مظهریتندن محرومیت حاصل اولمشدر . (زه ویمز) دیورکه :

« عربستان شمالی حضرت اسماعیلک حقیقی طورونلری اولان قبائل ایله مسکوندر ، بونلرده سوریه قطعه سنده کوریلن قباا اسلاملق تعصبی یوقدر . بوقبائل نور هدایتدن حصه دار اولغه مشتاقدر ؟ »

« بدویلرک سیاه چادرلری آلتنده ایلک دفعه حقیقت خرسیتانییه بی اعلا ایتمه تشبث ایدن بو قردش مزک تجارب و بیاناتی جدأ حازر اهمیتدر . چونکه : ارشادات واقعه بدویلرک دکل ، آنجق تورکلرک مانفته تصادف ایدیور ... »

[۱] (وان ناسل) ک مجموعه مساعیسی اوقومق و بو جمله دن اوله رق بر جوق الم حقیقلر اوکرنک ایسته ین ذوات North Africa. (21 Lintn orthing; Tondon: vol: 1880) افریقای شمالی ۱۸۹۰ سنه سنه مخصوص جلدی . لوندرده کیغنده این تین سوقاغنده ۲۱ نومرو نام اثرک و برسنه صوکره کی جلدینک ۲۱ ، ۲۳ ، ۵۹ نجی صحیفه لرینه مراجعت بو یورسونلر .

بزبو اوزاق امیدلردن ، بوتون ملت مرحومه اسلامیه نامنه ، نام جلیل اسلامیته استناداً ، اندیشه ایتمه ک فکرنده یز ، لکن ، اسبابه توسسل

جناب حق هان بو وظیفه تنویر و ارشادی اجرایه حقیله مستعد ایچمزدن فداکارلر ، ساعیلر چیقارسین ! .
معافیله : خرسیتیانیتک بو تهالکریخی یوقاری به نقل ایدیلن دعا ویا بددعالره ، نظریات و خیاله منحصر قلمش ظن ایتمه یلم : چونکه اون سکن سنه اول امریقا پروتستان جمعیتلری ده داخل اولمق اوزره تشکیل ایدیلن اتحاد واشترک مساعی نتیجه سی اوله رق تکرار شمالی عربستانه سوریه طریقله کیرمک ایچین (فوردر) اسمنده بری کوندرلمشده ، شام طریقله استحصال مطالبه چالیشیرکن بر قضایه اوغرامشدر .

شباط ۳۲۷ کوزتبه

علی رضا سینی

توفیرانی

آفریقاده مجاهدین اسلامیه نك احوالنه و مسلمانلنك

استقبالنه دائر

سیاح شریع عبدالرشید افندی مضمندی طرفندره

— ۱ —

۲۷ شباط ۳۲۷ . فرج صحنه سنده

— سلام علیکم — وعلیکم السلام .

افندیلر ، بو کیجه سزه عرض ایده جکم مسئله ، جمله نك فکریخی اشغال ایتکده اولان مهم بر مسئله در . اودرجه مهم که بوندن یالکز بوراده ، ترکیاده کی مسلمانلر دکل ، بتون کره ارضه موجود مسلمانلر علاقه داردر . بناءً علیه بو بایده ممکن اولدینی قدر ایضاحات ویرمک ایسته یورم . مسئله یی یقینده تبع ایتدیکم ، حربه فعلاً اشترک ایلدیکم جهتله سوبلیه جکارمک تاممیله صحت و موثوقیتنه امین اولمکیزی رجا ایدرم . مسئله یی کوزلجه ایضاح ایده بیلمک ایچون ابتداسندن باشلا یه رق نهایتنه قدر تفصیلات لازمه سیله عرض ایتمه یی مناسب کور بیورم . وقتمز مساعد اولمزه مابعدینی وقت آخره بر اقریز .

جمله کزجه معلومدر که طرابلس غرب مسئله سی اوله ناکهانی بر صورتده ظهور ایتشدر که اوکونه قدر — اکا برسسیاسیه مزدن باشقه — هان هیچ کیمسه نك خبری یوقدی . هرکس بایرام شنلکینی بایمقده ایکن بر آفت سماویه کی مملکتک اوزرینه بر حرب بولوطی درکه چوکدی . بایرام یرینه اورته لئی ماتم قابلا دی . شنلکلر سوندی ، یرینه ظلمت قائم اولدی . . ظن ایدرم که اوکونلر هرکسک خاطر نده در . . اورته لئی بر شاشقینلق فایلامشدی . ناظرمز ، صدر اعظممز هپسی حیرته دوشدیلر . نهرو ماده سفیرمز وار ، نه طرابلسده والی مز ، نه ده حربه قارشى تدابیرمز . ناکهانی چیقکه کان وحشی بر حیوان قارشوسنده قالان خلق کی هرکسه بر شاشقینلق عارض اولدی . هرکس کی بنده شاشیرمشدم ، بنده تلاشه دوشمشدم .

بش ، آلتی سنه مقدم پترسبورغده خلق تیاتروده بولوندینی زمان حیوانات وحشیه دن بری نصلسه دمیر قفسدن قورتوله رق هرکسه صالحیرمغه باشلامش ، بتون تیاتر و خلقی درامه طاعین ایتمشدی . ایتالیاده طبقی بویه وحشی بر جانوار کی مظلوم بر طاقم انسانلر اوزرینه صالحیرمغه باشلانجه طبیی درکه هرکس شاشقینلاشدی . بن دلی کی اولمشدم . کندی حسابمه رومایه قدر کیتمه یی بیله کوزه آلدیرمشدم . بر قاچ کون کچدی . هرکس کی بنده عقلمی باشمه طوبیلامدم . رومایه کیده جک یرده طرابلس غربه کیتمه یی موافق بولدم . طبیی اوزمانلر هیکرک خاطر نده در . معافیله بعض وقایع وارددر که بوکون ایچون ذکره شایاندر . از جمله اوکونک وزراسی ، وکلاسی بر آرز عقلنی باشنه طوبیلار طوبیلاماز کیجه یی کوندوزه قانه رق چالیشمه یه باشلا دیلر . صدراعظم سمید پاشا صدارته کچور . بر طرفدن اعظم رجال ایله استشاره لر اولیور ، دیگر طرفدن صباحلره قدر مجلس وکلالر اجتماع ایدیبور . هرکس بر درلو بیان فکر ایدیبور . اوصره ده ایدی که اک عقلیلردن ، ملتک اک بیوک ، اک مشهور لرندن بریسی «بومشده مدافعه ایتک جنایت در » دیمشیدی . ظن ایدرم عموم کزک قولاغنده در . بو سوز ، بنم قلبمه ایتالیانلرک خنجرندن دها زیاده صابلا نمشیدی . اونک ایچون هیچ اونوته مام . افندیلر ، اووقت ، مدافعه جنایت در ، دینلرک فکریزه قایلده رق مدافعه ایدیله ییدی ، بوکون بوشمانلی ظفره نائل اوله بیلمیدک ؟ ایشته مدافعه ایتدک بو عزم قهرمانانه ایله ایله قوجه بر اسلام قطعه سی قورتاردق . بوکون ، افندیلر ، امین اولیکز ، طرابلس غرب قورتولمشدر ، بو مبارک جزء وطن قطعاً اومسکین ایتالیانلره تسلیم اولونمایه جقدر . [آلقیشلر]

افندیلر ، طرابلس غرب مسئله سی ایکی اوج عثمانی ، یاخود اوتوز میلیون عثمانی مسئله سی دکدر . بو مسئله علم اسلامک حیات ، مات مسئله سیدر . هر نه قدر اوروبالیلر وقتیه او کوزل مملکتلری پایلاشمش ایسه لرده مسئله نك عاقبتی هیچ اومولمایان بر شکل آلدی .

بر قاچ کونده اورت باص ایدیله جکی ظن اولنورکن بتون دنیایی صارصدی . بومشده ، اوروبالیلرک شرق ، بالخاصه مسلمانلق حقنده بسنه دکلری افکار دسیسه کاریلری بوسبتون تبدیل ایتدی اعتقادنده ییم . افندیلر ، شوکا امین اولکیز که ، بوکون ، اوروبالیلرک ویا آنلره پرو اولان بعض کبرامزک نظر نده اک وحشی ، اک شایان استخفاف عد اولونان بر مسئله نك ، اتحاد اسلام مسئله سنک اساسی بو وسیله ایله بوکون قورولمشدر . اوروبالیلر نه دوشونورلر سه دوشونوسونلر ، طرابلس غرب مسئله سی بو بیوک مسئله نك اساسی قوردی ، هم آلتوندن تأسیس ایتدی . [آلقیشلر]

ایشته حقیقت میدانده . بز حرکت ایدر ایتمز اول باول مصر اشترک ایتدی . صوکره باقدق هر طرفده اتحاد صدالری یوکسلیدی . تا هندستانه ، مجوسیلره قدر تأثیر ایتدی . افغانستانده بالخاصه امیر وز اسنی طوبیلامدی ، ملتی فعلاً اشتراکه دعوت ایتدی ، کندی